

Συνδεθείτε μαζί μας!

www.cing.ac.cy

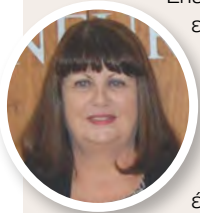

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΑΡ. 21 - ΜΑΡΤΙΟΣ 2014

Εύσημα Επιτρόπου Έρευνας, Καινοτομίας και Επιστήμης

Στις 16 Ιανουαρίου είχαμε την ιδιαίτερη τιμή να υποδεχθούμε στο Ινστιτούτο μας την Ευρωπαϊκή Επίτροπο Έρευνας, Καινοτομίας και Επιστήμης Maire Geoghegan-Quinn. Με την κ. Quinn συζητήθηκαν τρόποι με τους οποίους μπορεί να βοηθηθεί το Ινστιτούτο και η χώρα μας στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας.

Έπειτα από εκτενή ενημέρωση για τις δραστηριότητες του Ινστιτούτου, ιδιαίτερα για την εμπλοκή του σε διάφορες πτυχές έρευνας, η κα

Quinn ανέφερε «Είναι πολύ εντυπωσιακό. Αυτό που γίνεται εδώ, πραγματικά είναι κάτι που ενθαρρύνουμε άλλους στην ΕΕ να πράξουν». Η Επίτροπος έδωσε επίσης, πολύ χρήσιμες συμβουλές στην Εθνική Επιτροπή Έρευνας, Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, της οποίας Πρόεδρος είναι ο Καθ. Φ. Πατσαλής, για την ανάπτυξη του νέου εθνικού πλαισίου για την έρευνα, καινοτομία και τεχνολογική ανάπτυξη.

Από το ΙΝΓΚ στο πηδάλιο της Υγείας Αλλαγή καθηκόντων για τον Καθ. Φίλιππο Πατσαλή

Με ανάμεικτα συναισθήματα αποχαιρέτησαμε πρόσφατα το Διευθυντή του Ινστιτούτου μας, Καθ. Φίλιππο Πατσαλή, ο οποίος ανέλαβε καθήκοντα Υπουργού Υγείας. Από τη μια αισθανθήκαμε ιδιαίτερη χαρά και περηφάνεια για το αξίωμα που κατέλαβε, από την άλλη όμως αποχωριζόμαστε έναν πολύτιμο συνεργάτη και άξιο καθοδηγητή, ο οποίος μέσα από σκληρή δουλειά έβαλε το Ινστιτούτο στο προσκήνιο του επιστημονικού κόσμου. «Μην σας φοβίζει η κρίση των καιρών. Δεν υπάρχει πρόβλημα χωρίς λύση. Τίποτα δεν είναι αδύνατο. Με το μυαλό, με τη σκληρή δουλειά μπορεί να κάνετε ό,τι θέλετε στη ζωή σας» ήταν μερικά από τα λόγια με τα οποία μας αποχαιρέτησε.

ΣΕΛΙΔΑ 8

Απάντηση στην κρίση η έρευνα-καινοτομία-επιχειρηματικότητα Διάλεξη του διακεκριμένου Ιρλανδού καθηγητή Mark Ferguson στο Ινστιτούτο

Το διακεκριμένο Καθηγητή Mark Ferguson, Γενικό Διευθυντή του Ιδρύματος Επιστημών της Ιρλανδίας και Ειδικό Σύμβουλο Επιστημών του Πρωθυπουργού της Ιρλανδίας, είχαμε τη χαρά να φιλοξενήσουμε τον περασμένο Φεβρουάριο. Ο Καθ. Ferguson ανέπτυξε το θέμα «Scientific Research Excellence and Impact: Science Foundation Ireland's Strategy & Programmes». Ο Καθ. Ferguson έκανε ιδιαίτερη αναφορά στα σημαντικά οφέλη που δημιούργησε για τους πολίτες, την κοινωνία και τη χώρα, το μοντέλο ανάπτυξης της Ιρλανδίας, το οποίο στηρίχθηκε στην Έρευνα - Καινοτομία - Επιχειρηματικότητα. Ανάλογη πρόταση ανέλαβε να ετοιμάσει για τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας η Εθνική Επιτροπή Έρευνας, Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης.

ΣΧΟΛΗ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Υποβολή αιτήσεων για τη νέα χρονιά

Πιστοποίηση από Erasmus

ΣΕΛΙΔΑ 4

TELETHON

Φτιάχνουμε ένα κόσμο με ελπίδα!

Πυρετώδεις προετοιμασίες για τον Τηλεμαραθώνιο, τον Έρανο και τη Συναυλία

ΣΕΛΙΔΑ 5

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Αναλύσεις συγγένειας

ΣΕΛΙΔΑ 3

ΕΡΕΥΝΑ

Γενετικός έλεγχος ανάπλασης μυών

ΣΕΛΙΔΑ 7

ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ

Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός

Οι προοπτικές μετά την αναγνώρισή του

ΣΕΛΙΔΑ 6

Υποστήριξη από το Κατάρ

Σε συνέχεια της δωρεάς ύψους €350.000 από τον Εμίρη του Κατάρ H.H. Sheikh Hamad Bin Khalifa Al Thani και τη σύζυγό του H.H. Sheikh Mozah Bint Nasser Al Missned το 2010 για την αγορά ενός φασματογράφου μάζας, ο νέος Πρέσβης του Κατάρ στην Κύπρο H.E. Hussein Ahmed Al-Homaid, επισκέφθηκε το Ινστιτούτο και το Τμήμα Βιοχημικής Γενετικής, στο οποίο έγινε η δωρεά του μηχανήματος. Η Διευθύντρια του Τμήματος Δρ Ανθή Δρουσιώτου ενημέρωσε τον πρέσβη για τη χρήση του μηχανήματος. Ο Πρέσβης εξέφρασε την ευχαριστίσή του για τη συνεργασία και ανέφερε ότι θα κάνει προσπάθειες με διάφορους φορείς και οργανισμούς του Κατάρ για την περαιτέρω ενίσχυσή της αλλά επίσης και για επιπρόσθετη δωρεά προς το Ινστιτούτο.

Στήριξη από την Επίτροπο Προεδρίας για Ανθρωπιστικά Θέματα

Εθιμοτυπική επίσκεψη στο Ινστιτούτο πραγματοποίησε η Επίτροπος Προεδρίας για Ανθρωπιστικά Θέματα, Καίτη Κληρίδου. Λόγω της ιδιότητάς της, συζητήθηκαν κυρίως ο δικονομικός χαρακτήρας του Ινστιτούτου και οι δραστηριότητες του Εργαστηρίου Δικανικής Γενετικής που σχετίζονται με ανθρωπιστικά θέματα, συμπεριλαμβανομένου και του θέματος της ταυτοποίησης αγνοουμένων. Η κ. Κληρίδου εξέφρασε το θαυμασμό της για το αξιόπαινο έργο που επιτελείται και ανέφερε ότι είναι ένα αναγνωρισμένο κέντρο, το οποίο θαυμάζει από την ίδρυσή του, λόγω και της εμπλοκής του πατέρα της, Πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας, Γλαύκου Κληρίδη και της μητέρας της Λίλα-Ειρήνη Κληρίδου στα πρώτα βήματα της λειτουργίας του.

Αναστυλώθηκε ο βοτανόκηπος του Ινστιτούτου

Την Κυριακή 26 Ιανουαρίου 2014, πραγματοποιήθηκε εκδήλωση για την αναστύλωση βοτανόκηπου του Ινστιτούτου. Η εκδήλωση έγινε σε συνεργασία με το Γραφείο της Επιτροπής Περιβάλλοντος και το Τμήμα Δασών, έχοντας την υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Δήμου Αγίου Δομετίου. Το βοτανόκηπο εγκαινίασε η Επίτροπος Περιβάλλοντος, Ιωάννα Παναγιώτου, η οποία εξήρε την πρωτοβουλία της Σχολής υπογραμμίζοντας τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος μέσα από την παιδεία και την εκπαίδευση.

Στην πρώτη γραμμή κατά του εγκλήματος

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης με τον Διευθυντή του Εργαστηρίου Δικανικής Γενετικής Καθ. Μάριο Καριόλου

Τρόπους ενδυνάμωσης της συνεργασίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης με το ΙΝΓΚ συζήτησε ο αρμόδιος Υπουργός Ιωάνης Νικολάου κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στο Ινστιτούτο. «Αξιοποιώντας τις τεράστιες δυνατότητες του Ινστιτούτου, τις οποίες θα ζήλευαν πολλές χώρες της ΕΕ, τόσο από πλευράς τεχνολογίας όσο και εμπειρίας και γνώσης του προσωπικού, στοχεύουμε στην καλύτερη και ταχύτερη διερεύνηση των υποθέσεων γύρω από το «έγκλημα», ανέφερε μεταξύ άλλων.

Απόκτηση διδακτορικού

Χριστιάνα Δημητρίου

Διεκπεραίωσε τη διδακτορική της διατριβή με τίτλο «Χρονικές αλλαγές στους παράγοντες κινδύνου για καρκίνο του Μαστού και επίπτωση στη Μεθύλιση του DNA – ευρεία ανάλυση του επιγονιδιώματος» αποκτώντας το τίτλο της διδάκτορα (PhD) από το τμήμα Επιδημιολογίας και Βιοστατιστικής στο πανεπιστήμιο Imperial College London, UK. Η ερευνητική της εργασία διεκπεραιώθηκε στο Τμήμα Ηλεκτρονικού Μικροσκοπίου/Μοριακής Παθολογίας του ΙΝΓΚ, με ερευνητικό σύμβουλο τον Καθ. Κυριάκο Κυριάκου.

Αντώνης Αντωνίου

Διεκπεραίωσε τη διδακτορική του διατριβή με τίτλο «Investigating the role of microRNAs in the post transcriptional regulation of myogenin», αποκτώντας τον τίτλο του διδάκτορα (PhD) από το School of Clinical Sciences του Πανεπιστημίου Bristol, UK. Η ερευνητική του εργασία διεκπεραιώθηκε στο Τμήμα Μοριακής Γενετικής, Λειτουργίας και Θεραπείας του ΙΝΓΚ, με ερευνητικό σύμβουλο τον Καθ. Λεωνίδα Φυλακτού.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Καθ. Λεωνίδα Φυλακτού

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Άντρια Ιωακείμ, Γιώργος Βατυλιώτης, Κύπρος Καρανίκης, Μαρία Λοΐζου, Μαρίνα Παύλου, Δρ Μάριος Φυλακτίδης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ: Άλφα Δημιουργική, τηλ. 22 515195

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Cassoulides Masterprinters, τηλ. 22 843600

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου

T.K. 23462, 1683 Λευκωσία, Κύπρος

Τηλ. +357 22 392600, Φαξ +357 22 358237

email: info@cing.ac.cy

ISSN 1986-2105 (print) - ISSN 1986-2113 (online)

Αναλύσεις συγγένειας

Εξειδικευμένες εξετάσεις για διακρίβωση της μητρότητας ή/και της πατρότητας ενός παιδιού

Οι εξετάσεις DNA πατρότητας ή/και μητρότητας είναι από τα τεστ συγγένειας που ζητούνται πιο συχνά από το Εργαστήριο Δικανικής Γενετικής (ΕΔΙΓ) του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου (ΙΝΓΚ). Οι εξετάσεις αυτές μπορούν να καθορίσουν κατά πόσον ένας άνδρας ή/και μία γυναίκα μπορούν να είναι ο βιολογικός πατέρας ή η βιολογική μητέρα ή οι βιολογικοί γονείς ενός παιδιού. Οι πληροφορίες που αποδίδονται με αυτές τις εξετάσεις μπορούν να χρησιμεύσουν:

- Στην επίσημη αναγνώριση των βιολογικών γονέων ενός παιδιού.
- Σε περιπτώσεις διαζυγίων για διευθέτηση θεμάτων κηδεμονίας και διατροφής
- Σε περιουσιακά θέματα και δικαιώματα διαδοχής
- Στη διαπίστωση κατά πόσον ένα εργαστήριο εξωσωματικής γονιμοποίησης έχει μεταφέρει και εμφυτεύσει το σωστό έμβρυο στη μητέρα
- Σε περιπτώσεις μεταναστών όπου η φιλοξενούσα χώρα για διάφορους λόγους μπορεί να χρειάζεται απόδειξη βιολογικής συγγένειας μεταξύ των αιτητών

Οι διαδικασίες που ακολουθούνται στο ΕΔΙΓ εξασφαλίζουν σωστή αλυσίδα φύλαξης όλων των δειγμάτων DNA που εξετάζονται στην κάθε περίπτωση. Το ΕΔΙΓ, έχει πολύ αυστηρούς κανονισμούς σε ό,τι αφορά τα βιολογικά δείγματα που χρησιμοποιεί για να απομονώσει DNA και να διεξάγει τις εξετάσεις συγγένειας. Εκτός από πάρα πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις, δεν γίνονται αποδεκτά οποιαδήποτε βιολογικά δείγματα τα οποία δεν λαμβάνονται από το προσωπικό του ΕΔΙΓ

ΑΡΘΡΟ

Ήβη Πασιαρδή, PhD

Εργαστηριακός Επιστημονικός
Λειτουργός

evyb@cing.ac.cy

Για πληροφορίες, περαιτέρω διευκρινίσεις ή και διευθέτηση ραντεβού παρακαλώ επικοινωνήστε με το Εργαστήριο Δικανικής Γενετικής στο τηλ. 22 392651

έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αυθεντικότητα της προέλευσής τους. Ιδιαίτερα αυστηροί κανονισμοί ισχύουν για τη λήψη βιολογικών δειγμάτων από ανήλικα παιδιά όπου θα πρέπει να υπάρχει γραπτή συγκατάθεση από τους γονείς ή κηδεμόνες του ανήλικου για να συμμετέχουν στην ανάλυση.

Για την πραγματοποίηση των τεστ πατρότητας/μητρότητας χρησιμοποιούνται τα δείγματα του ενός, κατ' ισχυρισμό, γονέα και του παιδιού (ανάλογα με το εάν επιθυμείται η απόδειξη πατρότητας ή μητρότητας) ή και των δύο κατ' ισχυρισμό γονέων και του παιδιού. Το ΕΔΙΓ πάντοτε εισηγείται τη συμμετοχή και των δύο, κατ' ισχυρισμό, γονέων του παιδιού στις εξετάσεις που διενεργούνται εκτός εάν η συμμετοχή και των δύο δεν είναι εφικτή για διάφορους λόγους. Στις περιπτώσεις όπου μόνο ο ένας από τους δύο κατ' ισχυρισμό γονείς συμμετέχει στην ανάλυση, τότε η βεβαιότητα με την οποία μπορεί να καταδείξει στην ανάλυση ένα βιολογικό γονέα μειώνεται ανάλογα.

Για να γίνουν οι εξετάσεις συγγένειας, η λήψη δειγμάτων λαμβάνεται από το εσωτερικό της στοματικής κοιλότητας (παρεϊακά επιχρίσματα) χωρίς να προκαλείται οποιοσδήποτε πόνος ή ενόχληση στα πρόσωπα που συμμετέχουν. Οι εξετάσεις ολοκληρώνονται μέσα σε περίοδο που μπορεί να διαρκέσει μέχρι και 15 εργάσιμες ημέρες. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων αποδίδονται γραπτώς σε όλα τα ενήλικα πρόσωπα που συμμετέχουν στη διαδικασία. Το ΕΔΙΓ είναι διαπιστευμένο σύμφωνα με το πρότυπο CYS EN ISO/IEC 17025: 2005. Λόγω των πολύ αυστηρών κανονισμών που εφαρμόζει το ΕΔΙΓ σε σχέση με ποια πρόσωπα και ποια βιολογικά δείγματα μπορούν να συμμετάσχουν στις εξετάσεις συγγένειας αλλά και λόγω των υψηλών προδιαγραφών ποιότητας που εφαρμόζει, διασφαλίζεται η αξιοπιστία των αποτελεσμάτων των εξετάσεων και η νομική τους ισχύ.

Υποβολή αιτήσεων για το ακαδημαϊκό έτος 2014-15

Η Σχολή Μοριακής Ιατρικής Κύπρου αναγγέλλει την έναρξη της περιόδου υποβολής αιτήσεων για φοίτηση στα προγράμματα σπουδών που προσφέρονται για το ακαδημαϊκό έτος 2014-15. Τα προγράμματα Μάστερ (MSc) στην Ιατρική Γενετική και Μοριακή Ιατρική είναι εντατικά, με διάρκεια 12 μηνών. Τα Διδακτορικά προγράμματα (PhD), στους ίδιους κλάδους, διαρκούν 4 χρόνια, όπου οι φοιτητές τον 1ο χρόνο παρακολουθούν μαθήματα του κλάδου καθώς και μαθήματα επιλογής, και τα επόμενα 3 χρόνια εκπονούν την ερευνητική τους διατριβή στα εργαστήρια. Όλα τα προγράμματα προσφέρονται στην Αγγλική γλώσσα.

Παρούσα στη Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση

Για δεύτερη χρονιά η Σχολή Μοριακής Ιατρικής Κύπρου, έλαβε μέρος στην καθιερωμένη Διεθνή Εκπαιδευτική Έκθεση τον περασμένο Φεβρουάριο. Οι Λειτουργοί του Γραφείου Εκπαίδευσης και οι Καθηγητές παρουσίασαν τα προγράμματά της Σχολής στο κοινό, μοίρασαν ενημερωτικό υλικό και συμβούλευσαν τους ενδιαφερόμενους.

Νέος οδηγός σπουδών

Ο καινούριος οδηγός σπουδών της Σχολής είναι διαθέσιμος μέσω της ιστοσελίδας www.cing.ac.cy/csmm/ όπου μπορείτε να βρείτε όλες τις σχετικές πληροφορίες καθώς και την ηλεκτρονική αίτηση. Αιτήσεις γίνονται δεκτές μέχρι και την **Τετάρτη 30 Απριλίου 2014**.

Πιστοποίηση από το ERASMUS

Η Σχολή Μοριακής Ιατρικής Κύπρου έχει αποκτήσει το Χάρτη ERASMUS για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (ECHE). Ως εκ τούτου, η ΣΜΙΚ δικαιούται να καταθέτει αιτήσεις για Ευρωπαϊκή χορηγία που αφορούν δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας φοιτητών και προσωπικού, αλλά και συνεργασίες για την καινοτομία και τις ορθές πρακτικές που εμπίπτουν στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS+.

Συνέδριο για την επιληψία

Στη Λευκωσία διεξήχθη φέτος το εκπαιδευτικό διαδραστικό συνέδριο «Migrating Course on Epilepsy». Υπεύθυνοι της διοργάνωσης ήταν η Κυπριακή Εταιρεία Επιληψίας σε συνεργασία με την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Θεμάτων του Διεθνούς Συνδέσμου κατά της Επιληψίας με την υποστήριξη του ΙΝΓΚ. Οι Δρ. Σάββας Παπακώστας, Δρ. Χλόη Αντωνίου, κ. Έλενα Πολυκάρπου, Δρ. Κώστας Μιχαηλίδης και Δρ. Ελευθέριος Παπαθανασίου συμμετείχαν στην οργανωτική επιτροπή. Ανάμεσα στους 20 καταξιωμένους εκπαιδευτές που μίλησαν ήταν οι συνάδελφοί μας από το ΙΝΓΚ, Σάββας Παπακώστας, Βιολέττα Χριστοφίδου-Αναστασιάδου, Ελευθέριος Παπαθανασίου, Κώστας Μιχαηλίδης και Γιώργος Ταντελής.

Ενημερωτική Ημερίδα

Το Τμήμα Μοριακής Γενετικής, Λειτουργίας και Θεραπείας διοργάνωσε στις 31 Ιανουαρίου, Ενημερωτική Ημερίδα για την κληρονομική ασθένεια της Συγγενούς Υπερπλασίας των Επινεφριδίων. Κατά τη διάρκεια της Ημερίδας παρουσιάστηκαν οι δραστηριότητες του Τμήματος σχετικά με την ασθένεια και ιδιαίτερα τα σημαντικά ερευνητικά ευρήματα και η μοριακή διάγνωση της ασθένειας. Την Ημερίδα παρακολούθησαν γιατροί, γενετιστές και φοιτητές.

Ο Καθ. Λεωνίδας Φυλακτού

Φτιάχνουμε ένα κόσμο με ελπίδα!

Συναυλία στο Προεδρικό την Τρίτη 17 Ιουνίου

Τηλεμαραθώνιος την Τετάρτη 18 Ιουνίου

Με στόχο το σχεδιασμό και την ετοιμασία των μεγάλων εκδηλώσεων του Ιουνίου εργάζεται η οργανωτική επιτροπή του TELETHON. Εκδηλώσεις όπως η Συναυλία στο Προεδρικό Μέγαρο, ο Τηλεμαραθώνιος από την Τηλεόραση Σίγμα, το Πανηγύρι Χαράς και ο Παγκύπριος έρανος χρειάζονται αρκετή οργάνωση και συντονισμό για την διεκπεραίωσή τους. Μια από τις βασικότερες ανάγκες της εκστρατείας είναι η ανεύρεση εθελοντών οι οποίοι θα προσφέρουν τη βοήθειά τους στη διεκπεραίωση των εκδηλώσεων και κυρίως στον Παγκύπριο Έρανο. Ο Παγκύπριος Έρανος θα πραγματοποιηθεί και φέτος μέσω της πώλησης κουπονιών. Το κάθε κουπόνι θα έχει αξία 2 ευρώ.

TELETHON
2014

ας μιλήσει η καρδιά μας!

Μεγάλος
Χορηγός:

ΟΠΑΠ
ΚΥΠΡΟΥ

Στηρίζουν:

ΔΙΑΣ
SIGMA

Γίνε εθελοντής

Μπορείς κι εσύ
να βοηθήσεις!

Κάθε βοήθεια για το TELETHON είναι πολύτιμη. Αν και εσύ ενδιαφέρεσαι να μπεις στη μεγάλη οικογένεια εθελοντών του TELETHON, μπορείς να επικοινωνήσεις απευθείας μαζί μας στα τηλέφωνα, 22 391608 ή 22 392771. Μοιραζόμαστε όλοι τους ίδιους στόχους: τη στήριξη των Μυοπαθών συνανθρώπων μας και την επιστημονική έρευνα για τη γονιδιακή θεραπεία.

Πηγή ζωής!

Για το Σύνδεσμο Μυοπαθών Κύπρου, το TELETHON είναι πηγή ζωής. Κάθε βοήθεια που προσφέρει στα μέλη του προέρχεται από τη μικρή ή μεγάλη εισφορά που κάνει ο κόσμος στο TELETHON. Ο δε Τηλεμαραθώνιος αποτελεί για τους ασθενείς μας, μια ευκαιρία έκφρασης και ένα παράθυρο επικοινωνίας τους με το κοινωνικό σύνολο. Όσο δίνουμε φωνή στο TELETHON θα συνεχίσει να μιλάει στην καρδιά μας.

Κοινωνική Υπηρεσία
Συνδέσμου Μυοπαθών Κύπρου

Ο Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός μπροστά σε νέες προοπτικές μετά την πρόσφατη αναγνώρισή του

Ευχαριστώ το Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου που μέσα από τις σελίδες του αξιόλογου αυτού εντύπου, μου δίνει την ευκαιρία να επικοινωνήσω με ένα νέο κύκλο αναγνωστών που ίσως να μην είχε συχνά στο παρελθόν την ευκαιρία να πληροφορηθεί για τον Κυπριακό Ερυθρό Σταυρό.

Μια και μέσα στα στενά πλαίσια ενός σύντομου άρθρου δεν μπορούν να λεχθούν πολλά, θα επικεντρώσω την αναφορά μου σε δύο μόνο θέματα. Το Θεραπευτικό Κέντρο

λειτουργεί μόνο πάνω σε ημερήσια βάση και προσφέρει ιατρική και νοσηλευτική αγωγή, φυσιοθεραπεία, λογοθεραπεία, εργοθεραπεία, υδροθεραπεία και άλλες υπηρεσίες σε 70 περίπου παιδιά. Το Θεραπευτικό Κέντρο συνεργάζεται με το Υπουργείο Παιδείας για τη λειτουργία Ειδικού Σχολείου, με το Νοσοκομείο Λεμεσού για την εξασφάλιση υπηρεσιών παιδονευρολόγου και ορθοπεδικού, με το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Leeds για την προσφορά της θεραπείας Botulinum Toxin σε παιδιά με εγκεφαλική παράλυση,

αντιμετώπιση των ανθρωπιστικών και άλλων επιπτώσεων που επεσώρευσε στον τόπο μας η οικονομική κρίση. Βρισκόμαστε σε συνεχή επικοινωνία με το Διεθνές Κίνημα και συγκεκριμένα τα τρία κέντρα λήψης αποφάσεων του Ερυθρού Σταυρού, τη Γενεύη, τις Βρυξέλλες και τη Βουδαπέστη, σε μια προσπάθεια να ενημερωθούμε και να συντονιστούμε για να μπορέσουμε να εκπληρώσουμε σωστά τις υποχρεώσεις μας, αλλά και για να διασφαλίσουμε τα δικαιώματά μας. Ταυτόχρονα, βρισκόμαστε σε

ΑΡΘΡΟ

Φωτεινή
Παπαδοπούλου
Πρόεδρος
Κυπριακού
Ερυθρού Σταυρού

Το Παιδικό Αναρρωτήριο του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού

του Ερυθρού Σταυρού «Στέλλα Σουλιώτη» για παιδιά με αναπηρίες (πρώην Παιδικό Αναρρωτήριο) και τις ενέργειες που τροχιοδρομούμε μετά την πρόσφατη αναγνώρισή μας από το Διεθνές Κίνημα.

Η ευαισθησία του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού για τα παιδιά με αναπηρία, ανάγεται στο 1957, όταν ίδρυσε το Παιδικό Αναρρωτήριο για άρρωστα και ανάπηρα παιδιά στην Κερύνεια, όπου λειτουργήσε μέχρι το 1974. Μετά την εισβολή κτίστηκε νέο μεγάλο εξειδικευμένο κτιριακό συγκρότημα στη Λεμεσό, στο οποίο φοιτούν παιδιά με μυϊκή δυστροφία, εγκεφαλική παράλυση, διάφορα σύνδρομα και άλλα σοβαρά αναπτυξιακά προβλήματα. Από το 1980 μέχρι το 1984 λειτουργούσε και οικοτροφείο, ενώ σήμερα

και πολλούς άλλους φορείς και υπηρεσίες, μέσα στα πλαίσια της προσπάθειας για συνεχή αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρει. Το 2011-2013 άρχισε μια ριζική ανακαίνιση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του Κέντρου, που θα συνεχιστεί με την τελευταία της φάση, μόλις εξασφαλιστούν οι απαραίτητοι πόροι. Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, μετά από σχεδόν 40 χρόνια αγώνα, από τις 12 Νοεμβρίου 2013, ο Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός αναγνωρίστηκε ως το 188ο μέλος του Διεθνούς Κινήματος. Μετά την επίτευξη αυτού του σημαντικού στόχου, προσβλέπουμε και προγραμματίζουμε με αισιοδοξία το μέλλον ιεραρχώντας σωστά τις προτεραιότητές μας, πρώτη και μεγαλύτερη από τις οποίες είναι, φυσικά, η

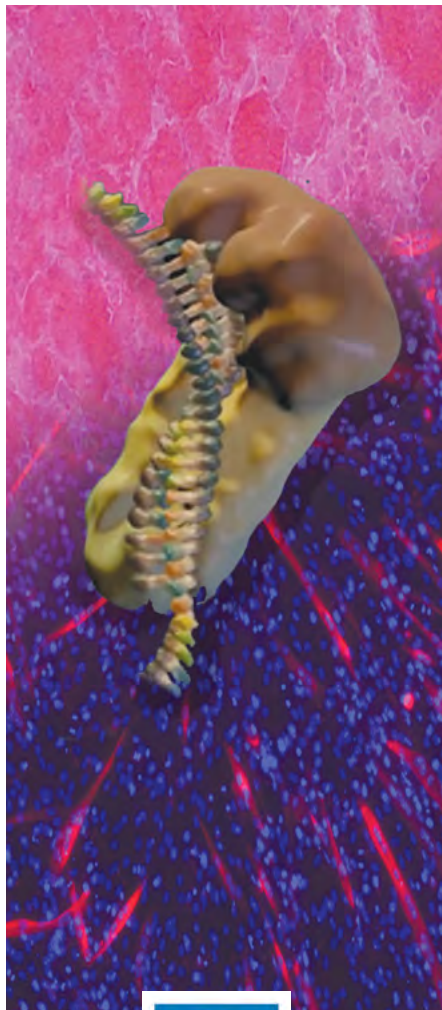
επαφή με μερικές από τις πιο ανεπτυγμένες Εθνικές Οργανώσεις Ερυθρού Σταυρού, κυρίως της Ευρώπης, από τις οποίες ζητούμε να μας βοηθήσουν με τις γνώσεις και την πείρα τους και όπου είναι δυνατόν και με οικονομική και υλική βοήθεια, για να μπορέσουμε να καλύψουμε όσο το δυνατό καλύτερα τις ανάγκες μας και το χαμένο έδαφος από την πολυετή μη αναγνώρισή μας. Δεν παραβλέπουμε τις δυσκολίες. Πέρασαμε και χειρότερα. Όμως μια νέα σελίδα αρχίζει για τον Κυπριακό Ερυθρό Σταυρό και μπροστά στις νέες προοπτικές που ξανοίγονται σήμερα, προσβλέποντας και στη βοήθεια του κοινού που ήταν πάντα δίπλα μας και μας στήριξε, ατενίζουμε το μέλλον με αισιοδοξία.

Ελέγχοντας την ανάπτυξη των μυών με τη Γενετική

Σημαντικά τα ευρήματα έρευνας που διενεργήθηκε στο τμήμα ΙΝΓΚ

Μια πρόσφατη έρευνα στο τμήμα μας έχει αποκαλύψει τον πρωταρχικό ρόλο ενός γενετικού μορίου που παίζει στον έλεγχο της δημιουργίας καινούργιων μυών.

Στον άνθρωπο, οι μύες αποτελούν περίπου το 40% της σωματικής μάζας, ποσοστό όμως το οποίο διαφέρει μεταξύ των ανθρώπων και των δύο φύλων. Είναι αξιοσημείωτο επίσης, ότι η μυϊκή μάζα μπορεί να αυξομειωθεί κατά τη διάρκεια της ζωής. Ως πιο κατανοητό παράδειγμα είναι η αύξηση των μυών σε αθλητές ή η σταδιακή διορθωτική αύξηση των μυών μετά από τραυματισμό. Αντιθέτως η μυϊκή μάζα μειώνεται συνήθως στους ηλικιωμένους και σε κάποιες περιπτώσεις είναι παθολογική (σαρκοπενία). Επίσης, απώλεια των μυών παρατηρείται χαρακτηριστικά σε πολλές μυϊκές ασθένειες, όπως οι Μυϊκές Δυστροφίες λόγω γενετικών προβλημάτων. Όλα αυτά αποδεικνύουν ότι οι μύες, ιδιαίτερα αυτοί που υποστηρίζουν το σκελετό (σκελετικοί μύες) δεν είναι σταθεροί σε μάζα κατά τη διάρκεια της ζωής και ότι έχουν κάποια ικανότητα να ξαναδημιουργούνται, δηλαδή να αναπλάθονται. Ο τρόπος με τον οποίο ελέγχεται η δημιουργία ή η ανάπτυξη των σκελετικών μυών είναι αρκετά πολύπλοκος και διεξάγεται σε διάφορα επίπεδα. Η γενετική έχει να διαμορφώσει ένα σημαντικό ρόλο σε αυτόν τον έλεγχο. Πιο συγκεκριμένα, ένα τεράστιο δίκτυο από εκατοντάδες γονίδια έχει άμεση σχέση με τη ρύθμιση της μυογένεσης. Η ευθύνη αυτών των γονιδίων είναι να εκφράζονται όταν υπάρχει ανάγκη για τη δημιουργία καινούργιων μυών. Τέσσερα από αυτά τα γονίδια έχουν πρωταρχικό ρόλο στη ρύθμιση της μυογένεσης και οι πρωτεΐνες που παράγουν ονομάζονται Παράγοντες Ρύθμισης της Μυογένεσης (Myogenic Regulatory Factors).

Η έρευνα επιχορηγήθηκε από το Ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης

ΑΡΘΡΟ

Καθ. Λεωνίδας Φυλακτού

Κοσμήτορας Σχολής Μοριακής Ιατρικής Κύπρου

laphylactou@cing.ac.cy

Μια πρόσφατη έρευνα στο τμήμα μας έχει φανερώσει ένα γενετικό μόριο που ελέγχει την παραγωγή μιας εκ των 4 πιο πάνω πρωτεϊνών. Δηλαδή, ελέγχει έμμεσα τη διαδικασία της ανάπτυξης των σκελετικών μυών. Η έρευνα αυτή, η οποία ήταν μέρος της διδακτορικής διατριβής του φοιτητή Αντώνη Αντωνίου κατέδειξε ότι το γενετικό μόριο miR-186 έχει την ικανότητα να σταματά την παραγωγή της πρωτεΐνης Μυογενίνης (Myogenin) και με αυτό τον τρόπο να ελέγχει την ποσότητα παραγωγής καινούργιων μυών. Τα πειράματα διεξήχθησαν σε απομονωμένα κύτταρα ή απευθείας σε ποντίκια. Ένα από αυτά τα πειράματα απέδειξε ότι η τεχνητή μείωση του γενετικού μορίου miR-186 προκάλεσε μεγαλύτερη ανάπτυξη των μυών, γεγονός που υποδεικνύει τη σημασία του. Τα αποτελέσματα δημοσιεύτηκαν στο διεθνές επιστημονικό περιοδικό Journal of Biological Chemistry και η έρευνα έχει επιχορηγηθεί από το Ίδρυμα Αναστάσιος Γ. Λεβέντης. Τα ευρήματα από αυτό το ερευνητικό έργο αποδεικνύουν για ακόμη μια φορά το ζωτικό ρόλο που έχει η γενετική στη ζωή του ανθρώπου. Αποτελούν, δε, τη βάση για περαιτέρω μελέτη του ρόλου της γενετικής στη δημιουργία των μυών και στη παθογένεια και θεραπεία των Μυϊκών Δυστροφιών.

Από τη συνάντηση του προσωπικού του ΙΝΓΚ με τον Καθ. Φίλιππο Πατσαλή, παρουσία της συζύγου του και της μητέρας του λίγο προτού παραλάβει το καρτοφυλλάκιο του Υπουργού Υγείας.

«Κάθε μέρα να προσπαθείς να γίνεσαι καλύτερος»

Στο Υπουργείο Υγείας ο Διευθυντής και φίλος μας Φίλιππος Πατσαλής

Σε κλίμα συγκίνησης, στις 14 Μαρτίου, λίγο πριν αναλάβει καθήκοντα Υπουργού Υγείας, αποχαιρέτισαμε τον αγαπημένο μας Διευθυντή, Φίλιππο Πατσαλή. Τα συναισθήματα πολλά και ανάμεικτα. Χαρά, γιατί είμαστε σίγουροι για τις ικανότητές του και στο τι έχει να προσφέρει στη χώρα μας και στην κοινωνία από τη θέση του Υπ. Υγείας. Έχει τις δυνατότητες που απαιτούνται, τις γνώσεις, και το όραμα για να δημιουργήσει νέα πράγματα και να επιλύσει προβλήματα. Από την άλλη, λύπη γιατί δεν θα τον έχουμε κοντά μας, παρ' όλα αυτά, τα λόγια και τα διδάγματά του θα μας εμπνέουν, θα μας καθοδηγούν και θα μας δίνουν δύναμη να συνεχίσουμε το έργο του ΙΝΓΚ. Μέσα στα χρόνια που πέρασαν, κατάφερε να φέρει το Ινστιτούτο στο προσκήνιο του επιστημονικού κόσμου για τις δραστηριότητές του αλλά κυρίως για τα επιστημονικά του επιτεύγματα. Ένας άνθρωπος με ήθος και κύρος. Ένας οραματιστής. Ο Φ. Πατσαλής μας αποχαιρέτησε με το

δικό του τρόπο, δίνοντας μας έμπνευση και κίνητρο να συνεχίσουμε εν τη απουσία του να κρατάμε το Ινστιτούτο ψηλά. Όπως είπε και ο ίδιος «Γιατί η έμπνευση είναι πάνω από τη μάθηση, και είναι σπάνια». Ο Φ. Πατσαλής, κατά την τελευταία του συνάντηση με το προσωπικό του Ινστιτούτου, λίγο πριν την ορκωμοσία του ως Υπ. Υγείας, μοιράστηκε μαζί μας προσωπικές του στιγμές και βιώματα, που τον έκαναν αυτό που είναι σήμερα. «Δεν έχει σημασία που γεννήθηκες, εάν είσαι πλούσιος ή φτωχός» μας είπε ανάμεσα σε άλλα, «δούλευα κατά τη διάρκεια όλων των σπουδών μου. Έκανα τα πάντα... Δεν χρειάζεται να είναι κάποιος πλούσιος για να πετύχει οτιδήποτε. Αυτό με βοήθησε να μάθω τη ζωή από κάτω προς τα πάνω».

Μότο του Φ. Πατσαλή «Μην συμβιβάζεστε με το μέτριο, αναζητήστε το άριστο. Κάθε μέρα έχε μπροστά σου να επιλέξεις: ένα σκαλί πιο πάνω ή ένα σκαλί πιο κάτω. Τι θέλεις, 1ος στη 2η κατηγορία ή 2ος στην 1η κατηγορία;» Σε ένα

άλλο σημείο της αποχαιρετιστήριάς του ομιλίας ανέφερε ότι «Πρέπει να πιστεύουμε ότι έχουμε Χρέος. Χρέος σε αυτό που τάχθηκες να υπηρετείς. Αυτό που τάχθηκες να υπηρετήσεις να το κάνεις καλά. Ο κάθε ένας στο πόστο του. Το κάθε πόστο είναι σημαντικό. Μην σας φοβίζει η κρίση των καιρών. Δεν υπάρχει πρόβλημα χωρίς λύση. Τίποτα δεν είναι αδύνατο. Με το μυαλό, με τη σκληρή δουλειά μπορεί να κάνετε ό,τι θέλετε στη ζωή σας». Κλείνοντας, μας είπε «Να είσαι σεμνός. Να εμπνέεσαι. Να έχεις πάθος για μάθηση. Να εκτιμάς και να σέβεσαι. Να έχεις όραμα. Να σκέπτεσαι μεγάλα πράγματα. Πρέπει να δουλεύεις πολύ σκληρά και να στοχεύεις ψηλά.»

Εμάς τα λόγια αυτά μάς εμπνέουν... Είμαστε περήφανοι που είχαμε έναν τέτοιο καθοδηγητή. Είμαστε σίγουροι ότι και ως Υπ. Υγείας θα συνεχίσει με την ίδια σύνεση και όραμα για το καλό του τόπου και των πολιτών.